

Parlant de pau amb... Alfons Banda



L'Alfons Banda és fundador i President de la *Fundació per la Pau* des de l'any 1983. L'any que ve, la Fundació compleix 25 anys i ens hem volgut avançar a la celebració de l'aniversari amb el llançament del nou butlletí que teniu a les mans. I, com no podia ser d'altra manera, la primera entrevista d'aquesta nova etapa l'hem fet a la persona que ha estat al capdavant de la Fundació des del seu naixement.

Quin va ser l'objectiu principal que va impulsar el naixement de la Fundació per la Pau l'any 1983?

A partir de la convicció que l'opinió pública és una força molt poderosa per provocar canvis socials, ens varem proposar, amb tanta modèstia com determinació, afavorir l'emergència d'una opinió pública informada, lúcida i activament compromesa a favor de la Cultura de Pau.

Creu que s'han acomplert les expectatives?

La instauració d'una cultura universal de pau basada en el diàleg, la cooperació i l'eradicació total de la violència sociopolítica no pot ser l'expectativa d'una entitat particular, és una expectativa global de la humanitat. Les nostres expectatives particulars han de situar-se en els àmbits del pensament, de la divulgació i de l'acció; en l'assoliment d'una sòlida implantació local i en l'establiment d'un eficaç assemblatge amb la xarxa internacional de pau. I crec que, qualitativament, estem aconseguint les nostres expectatives.

En 25 anys han esdevingut fets molt rellevants que han modificat les relacions internacionals i han desembocat en un escenari complex pel que fa a la relació entre països i pobles. Diria que estem pitjor que fa 25 anys?

No. Fa 25 anys el món, estava dividit en dos blocs militars, hi havia més països amb servei militar obligatori, entre ells Espanya, etc. Ara, el nombre de conflictes, sobretot interestatals, està en regressió i hem demostrat que amb bones campanyes es poden aconseguir acords internacionals com el de prohibició de les mines antipersones i, ben aviat, de les bombes clúster. Certament, hi ha encara una enorme violència que adopta formes diferents però s'està avançant, sobretot en l'opinió pública. Fixem-nos, per exemple, que els conflictes bèl·lics abans generaven herois, ara generen criminals de guerra.

Per què és tan fàcil convèncer la gent de la "necessitat" d'una guerra i costa tant treballar per la pau?

Perquè la por és un mòbil poderosíssim i perquè la seguretat és una necessitat fonamental sobre la que s'ha construït una falsa equació que fa proporcional la

seguretat a la força. Cal molt més coratge, i d'una categoria superior, per enfrontar determinades amenaces sense recórrer a la violència.

En els textos de presentació de la Fundació, es destaca el paper de l'opinió pública per aconseguir els canvis que facin possible l'eradicació de la violència. Quins són els principals reptes pendents de la societat civil per assolir-los?

La societat civil occidental ha de recuperar la passió per la democràcia. La democràcia es fa malbé si no es fa servir, és una realitat dinàmica. Hem de ser capaços d'exigir als governs, i a nosaltres, no només la satisfacció de les peticions que es deriven dels nostres drets, sinó que també cal organitzar eficaçment els nostres anhels de fraternitat. I en general cal que els ciutadans ens fem conscients del poder que tenim si ens organitzem adequadament.

Vostè ha estat docent durant molts anys i director d'un centre escolar. Quin hauria de ser el paper de l'educació per difondre la cultura de pau?

L'educació cal que estigui fonamentada en valors. L'educació per la pau consisteix essencialment en l'educació en els valors que estan a la base de la cultura de pau. Respecte, diàleg, cooperació, coratge cívic, esperit crític, capacitat de compromís i la convicció que la història no és una deriva fatal sinó una evolució que ve determinada per les nostres accions i omissions.

L'eradicació de la violència és una quimera?

De cap manera! És una vocació, i un destí per a la humanitat.

Un desig...

Que els nostres desitjos de justícia, pau i fraternitat no es quedin a nivell de sentiments sinó que generin compromisos d'acció, personals i col·lectius, a favor de la pau, a favor de les persones.